

Myrmecophila thomsoniana (Rchb.f.) Rolfe 1917

Etymologie :

Ik heb moeite om de goede betekenis terug te vinden, maar als omschrijving geldt 'mieren liefhebber'

(Toevoeging MR: Oud-Grieks: myrmes = mieren; philos = beminnen, dus inderdaad: mierenliefhebber, omdat in de holle pseudobulben vaak hele mierenkolonies leven.)

Geschiedenis:

Deze plant zal waarschijnlijk beter gekend zijn als Schomburgkia thomsoniana. Maar men heeft gemeend een aantal soorten uit het geslacht Schomburgkia te moeten lichten en apart in te delen als Myrmecophila. Vroeger werden ze als een subgroep aanzien, waaronder Schomburgkia thomsoniana valt.

Verwante soorten van het geslacht Schomburgkia die vooral op het vasteland voorkomen, zijn bekend voor het groeien in symbiose met mieren. Ze huisvesten mieren in hun holle bulben. Die mieren vechten met vretende belagers en krijgen in ruil huisvesting en nectar die via kliertjes op de bulben wordt afgescheiden. Ook enkele inheemse hagedissen uit het geslacht Anole beklimmen de bulben en zelfs de bloemenaar op zoek naar de lekkere nectar die ze gulzig oplikken.

De kaaimaneilanden hebben een aantal spectaculaire inheemse bloemen met inbegrip van een 26-tal orchideeën. Waarschijnlijk is de best gekende en gemakkelijk te identificeren de nationale bloem van de Kaaimaneilanden de Schomburgkia/Myrmecophila thomsoniana of zoals ze de plant zelf noemen 'De Wilde Bananenorchidee'.

De Wilde Bananenorchidee is endemisch en komt voor in twee variëteiten:

Myrmecophila thomsoniana variëteit thomsoniana, die voorkomt op het 'Grand Cayman'-eiland en Myrmecophila thomsoniana variëteit minor, die voorkomt op het 'Cayman Brac- en Little Cayman-eiland' en vooral ook als plant en bloem kleiner is.

Iedereen die na de lenteregens door het bos loopt, moet in staat zijn de bloemen op te merken. De planten groeien epifietisch en ze zijn helemaal niet zeldzaam. Bovendien zijn ze ook erg gewild bij de lokale tuiniers die de planten verzamelen en in bomen hangen in diverse tuinen en parken. Meestal groeien ze op bomen met een grove schors. Zoals die van 'Whitewood' (Tabebuia heterophylla), 'Mahonie' (Swietenia mahagoni) of 'Logwood' (Haematoxylon campechianum). Ze komen erg veel voor onder zeer vochtige omstandigheden, zoals in bossen, mangroven en langs vijvers en moerasland, waar ze windaf staan in verband met de verspreiding van hun kleine zaadjes.

Traditionele verhalen stellen dat vindingrijke kolonisten vroeger de pseudobulben oogstten en gebruikten als pijp. Ze rookten er amandeltakjes in. Dat bleek een prima vervanging voor diegenen die hun tabak hadden vergeten.

Bloeitijd:

Gewoonlijk ontspruiten rond april-mei de nieuwe bloemstelen. De bloei duurt relatief lang en soms bloeien ze ook een tweede keer voor de rustperiode. De planten vragen in de winter een vrij strikte rustperiode en de bulben durven dan erg inschrimpelen, maar zodra de regens hernemen, zullen ze ook snel weer zwellen.

Beschrijving :

Beide variëteiten geuren aangenaam en hebben bloemen met een purpere lip. De bloemblaadjes van de grote variëteit zijn wit, terwijl ze bij de kleinere zacht geel zijn.

Verspreiding:

Voor de verstrengde toepassing van de handel in wilde planten, werden nogal wat planten uitgevoerd vanaf Cayman Brac, wat er toe geleid heeft dat de kleinere variëteit ook terug te vinden is op Grand Cayman. Door de jaren heen zijn er ook heel wat hybriden gevormd. De variëteit qua kleur en grootte maakt dat het steeds moeilijker wordt om de twee vormen van elkaar te onderscheiden.

Habitat :

De Wilde bananenorchidee is niet echt bedreigd, maar de versnelde ontbossing die plaats vindt om te voldoen aan de vraag uit de sector van onroerende goederen, maakt dat vele gastheerbomen gekapt worden en de habitat verloren gaat.

Cultuurvoorwaarden:

Een van de belangrijkste eisen is de hoeveelheid licht. Op de bomen waar ze huizen, is er slechts een kleine scherming door het bladerdak. Wel hangen ze graag in de wind en vaak ook in vochtige luchtbeweging. Zelfs in de droge winterperiode blijft de vochtige luchtstroom gegarandeerd. Regens blijven dan wel vaak maanden uit! Tijdens de regenperiode daarentegen valt het water in bakken uit de hemel. Quasi dagelijks plentst het, maar zelfs dan zijn er periodes van rust waar de wortels helemaal opdrogen en zelfs dan blijft er een uiterst hoge luchtvochtigheid. De plant leeft epifytisch of zelden litofytisch, maar steeds op plaatsen waar het water zomaar over de wortels heen loopt. Vandaar dat we ze dan ook best in een mandje of op een blok kweken. Als toch voor een pot wordt gekozen, dan met een goed doorlatend mengsel.

Variëteiten & vormen:

- ***Myrmecophila Rolfe, (1917).*** [*]
- ***Myrmecophila albopurpurea (H.Strachan ex Fawc.) Nir, (2000).*** [*]
- ***Myrmecophila brysiانا (Lem.) G.C.Kenn., (1979).*** [*]
- *Myrmecophila chionodora (Rchb.f.) Rolfe, (1917).*
- ***Myrmecophila christinae Carnevali & Gómez-Juárez, Harvard Pap. (2001).*** [*]
- ***Myrmecophila christinae var. christinae.*** [*]
- ***Myrmecophila christinae var. ibarrae Carnevali & J.L.Tapia, Harvard Pap. (2001).*** [*]
- ***Myrmecophila exaltata (Kraenzl.) G.C.Kenn., (1979).*** [*]
- ***Myrmecophila galeottiana (A.Rich.) Rolfe, (1917).*** {Mexico}[*]
- ***Myrmecophila grandiflora (Lindl.) Carnevali & J.L.Tapia & I.Ramírez, Harvard Pap.(2001).*** [*]
- ***Myrmecophila humboldtii (Rchb.f.) Rolfe, (1917).*** {Venezuela, Columbia}[*]
- ***Myrmecophila × laguna-guerrerae Carnevali, L.Ibarra & J.L.Tapia, Harvard Pap. (2001).*** [*]
- *Myrmecophila lepidissima (Rchb.f.) Rolfe, (1917).*
- *Myrmecophila sanderiana (Rolfe) Rolfe, (1917).*
- ***Myrmecophila thomsoniana (Rchb.f.) Rolfe, (1917).***{Kaaiman eilanden} [*]
- ***Myrmecophila tibicinis (Bateman ex Lindl.) Rolfe, (1917).*** {Costa Rica, Panama, Belize, Mexico}[*]
- ***Myrmecophila wendlandii (Rchb.f.) (1979).*** [*]
- ***Schomburgkia Lindl., (1838).*** [*]
- ***Schomburgkia albopurpurea (H.Strachan ex Fawc.) Withner, (1993).*** [*]
- *Schomburgkia brysiانا Lem., (1851).*
- *Schomburgkia brysiانا var. intermedia H.G.Jones, (1972 publ. 1973).*
- *Schomburgkia campecheana Kraenzl., (1903).*
- *Schomburgkia carinata Griseb., (1864).*
- *Schomburgkia chionodora Rchb.f., (1886).*
- ***Schomburgkia crispa Lindl., (1838).*** {Suriname, Colombia, Peru}[*]
- *Schomburgkia crispa var. alba L.C.Menezes, (2002).*
- ***Schomburgkia elata Schltr., (1924).*** [*]
- *Schomburgkia exaltata Kraenzl., (1926).*
- *Schomburgkia fimbriata Hoehne, (1942).*
- *Schomburgkia galeottiana A.Rich., (1845).*
- ***Schomburgkia gloriosa Rchb.f., (1860).*** {Venezuela}[*]
- *Schomburgkia grandiflora (Lindl.) Sander, (1901).*
- *Schomburgkia heidii Carnevali, (1982).*
- *Schomburgkia humboldtii (Rchb.f.) Rchb.f., (1856).*
- *Schomburgkia humboldtii var. breviscapa H.G.Jones, (1972).*
- *Schomburgkia intermedia (H.G.Jones) Withner, (1993).*
- *Schomburgkia lepidissima Rchb.f., (1889).*
- ***Schomburgkia lueddemanii Prill., (1862).*** {Costa Rica, Panama}[*]
- *Schomburgkia lueddemanii var. costaricana (Rchb.f.) Rchb.f., (1865).* {Costa Rica}
- ***Schomburgkia lyonsii Lindl., (1853).***
- *Schomburgkia lyonsii var. immaculata H.G.Jones, (1972).*
- ***Schomburgkia marginata Lindl., (1838).*** {Suriname}[*]
- ***Schomburgkia moyobambae Schltr., (1921).*** {Peru}[*]
- *Schomburgkia × parkinsoniana H.G.Jones, (1960).*
- *Schomburgkia × rechingeriana H.G.Jones, (1967).*
- ***Schomburgkia rosea Linden ex Lindl., (1845).*** {Venezuela, Columbia}[*]
- *Schomburgkia sanderiana Rolfe, (1891).*
- *Schomburgkia sawyeri (L.O.Williams) Withner, (1993).* {Costa Rica}
- *Schomburgkia schlechteriana H.G.Jones, (1967).*
- ***Schomburgkia schultzei Schltr., (1924).*** {Colombia}[*]
- ***Schomburgkia splendida Schltr., (1913).*** {Columbia}[*]
- ***Schomburgkia superbiens (Lindl.) Rolfe, (1917).*** {Mexico}[*]
- *Schomburgkia thomsoniana Rchb.f., (1887).*
- *Schomburgkia thomsoniana var. albopurpurea H.Strachan ex Fawc., (1894).*

- *Schomburgkia tibicinis* (Bateman ex Lindl.) Bateman, (1841).
- *Schomburgkia tibicinis* var. *grandiflora* Lindl., (1845).
- ***Schomburgkia undulata* Lindl., (1844). {Venezuela, Columbia}[*]**
- *Schomburgkia vellozicola* Hoehne, (1933 publ. 1934).
- *Schomburgkia violacea* Paxton, (1849).
- ***Schomburgkia wallisii* Rchb.f., (1877). {Columbia}[*]**
- ***Schomburgkia weberbaueriana* Kraenzl., (1906). {Venezuela}[*]**
- *Schomburgkia wendlandii* (Rchb.f.) Brieger, (1960).
- *Schomburgkia wendlandii* (Rchb.f.) H.G.Jones, (1961).

{.....} zijn vermeldingen van vindplaatsen die ik her en der vond.

[*] zijn de aanvaarde namen volgens KEW Royal Botanical Garden.

Andere zijn de synoniemen en oude namen.

Copyright © 2008 P & P Orchids /O.V.V., alle rechten voorbehouden.

